

magnatibus, et præcipue ab hoc archidiacono suisque sodalibus suggestum est, ut vestræ dominationi vestrisque institutis illum subijcere non refugerem, si a perversis machinationibus hæreticorum deinceps haberi vellem immunem. Quod ipsum cum Dei Genitricis amore, tum vestri, mi domine abbas, venerandi nominis in me transfusa dignitate, nequaquam difficile visum est quin statim justo eorum consilio annuerem, eosdemque ad vos confestim mitterem, quo eisdem convocarem nunciis, quibus ad id agendum usus vos consiliariis, et quod eorum linguæ, hoc idem meis testarer litteris. Unde volo vos nosse, si id vestræ non distulerint moræ, me præparatum esse illud de quo agitur cœnobium vestræ subedere ditioni, et serie scripturæ a vobis connectæ propria manu Deo sanctoque Victori firmare, ut nunquam a reliquo sit abbas nisi quem vobis, domne B., vestrisque successoribus ex consulta Massiliensis collegii regularitate eligere placuerit; hoc tantum ad præsens nobis concessio ut dominus Girbertus, cui omnia quæ juris sunt cœnobii jam dudum nota sunt, curam illius vestro jussu primum gerat, ne plebs universa fiat minus religiosa quam convenit, si non licuerit illi hunc habere quem quærit. Ut autem omnia quæ erga vos vestrumque locum a me agenda sunt, melius quam hic scribi possunt, velociter fiant, simul cum his nunciis vos, mi domne abbas, cum nonnullis vestri conventus, non sine

A domno Girberto celeriter ad me usque.... et in omnibus quæ ad stabilitatem hujus negotii pertinere possunt requisitis et receptis. Demum hunc quem volumus... studeat industria, sicque a vobis actum in vestros successores transeat per sæcula ventura. Ergo quia vitiorum adversatores, cultoresque virtutum fama præcurrente vos esse didicimus, ideo hoc nobile cœnobium, quod, ob reverentiam totius religionis et scientiæ, olim caput et specimen universæ esse meruit Esperia, Deo annuente, per vos in statum pristinum cupimus reparari; quo, dum illud vestri instantia resumserit habitam venerationem, coronam gloriæ a Filio ejusdem Virginis suscipiatis auctiorem. Quod si rem tam dignam nec Dei amore dignati fueritis suscipere, necesse erit nobis alibi inquirere cum quibus et per quos acerbitatis nostræ virus possimus deponere. Scitis quid velimus, orate ut possimus. Igitur totum et amplius quam quod comes Barchinonensis de cœnobio Sanctæ Mariæ (3) Crassæ vobis fecit, ego dum libertatem Massiliensem de isto properat facere, excepto quod nec gladium neque contumeliam vos illic formidare. Hæc in fine curavi addere, ut si hoc renueret accipere, quidquid Omnipotens secus quam oportuerit, ibidem agi conspexerit, illud abhiuc vestræ et non meæ imputet culpæ, qui scit me hæc veraci corde proferre. Valeat sanctitas vestra in Domino.

DIPLOMA BERNARDI COMITIS BISULDUNENSIS

Rivipullensem abbatiam monasterio Massiliensi S. Victoris subijcit.

(Apud MARTEN. ubi supra, p. 475.)

In nomine sanctæ et individuæ Trinitatis. Ego Bernardus gratia Dei comes Bisuldunensis donator sum omnipotenti Deo et S. Mariæ sanctoque Victori martyri de Massilia, ac Bernardo abbati ipsius monasterii, et omnibus successoribus ejus per hanc meæ donationis scripturam. Dono eis monasterium S. Mariæ de Rivopullo, cum omnibus rebus quæ ad se pertinent et pertinere debent, sub eo tenore ut ipse Bernardus et successores eligant semper et militant ibi abbates qui servitium Dei in eodem monasterio faciant, et regulam S. Benedicti ibi teneant et tenere faciant, et obediens sint semper in omnibus abbates et omnis congregatio ipsius monasterii Massiliensi abbati præsentem et successoribus ejus, et hoc semper sit factum ad servitium Dei, et ad fidelitatem de me Bernardo et successorum meorum, et ut sedes sancti Petri de Ausona et episcopi orthodoxi

ipsius loci habeant ibi quod juste habere debent. Et si, quod absit! abbas sive abbates ibi electi vel congregatio ejus regulam S. Benedicti non observaverit, et inobedientes exstiterint, Massiliensis abbas ibi semper quando voluerit veniat, et eos ut corrigantur admoneat, et de malo ad bonum convertat. Si autem rebelles fuerint, et admonitionibus ejus credere noluerint, Massiliensis abbas semper potestatem habeat ejiciendi malos et mittendi bonos, et pro Dei amore et charitate divina Bisuldunensis comes et Ausonensis episcopus ad hoc faciendum sint illi adjuutores. Et hoc tandiu firmiter et immobiliter maneat, quamdiu monasterium S. Victoris regulariter steterit, et regulam S. Benedicti habitantes ibi tenuerint, Et non liceat mihi Bernardo præfato comiti, nec ullo successorum meorum, hanc donationem dirumpere aut transmutare, vel aliquo modo minuire. Et

ter Wifredi comitis Ceritanæ, obiit 1047.

(3) Cœnobium B. Mariæ de Crassa, olim de Orbione a proximo fluvio et etiam de Novaliis ab amœna valle dictum, in diocesi Carcassonensi a

Nebridio abbate, qui postea fuit archiepiscopus Narbonensis, conditum fuit, cujus foundationem ratam habuit Carolus Magnus anno regni sui undecimo, id est 778.

hoc totum ideo est factum quia locus ille propter A
 Simoniacos abbates pene absque religione et sine re-
 gula S. Benedicti manebat; et ideo quicumque adju-
 tores et fautores ad hoc opus prædicto factum existi-
 terint, et adiutorium regulariter ibi degentibus im-
 penderint, in primis benedictionem a Deo accipiant,
 et omnibus orationibus ac bonis operibus quæ in
 prælibato monasterio factæ fuerint, sive in monaste-
 rio Massiliensi et (4) Tomerienti, Sanctæque Mariæ
 Crassæ, sanctique Cucuphatis (5) de Vallense et in
 Ausonensi sede, sive in omnibus ecclesiis supradictorum
 cœnobiolorum, partem et societatem habeant, et insu-
 per æternam retributionem acquirant. Quicumque
 etiam huic nostræ institutioni contrarii fuerint, et
 disrumpere, instigante diabolo, per aliquam occa-
 sionem tentaverint, iram Dei incurrant, et omnibus
 sacrilegis et in inferno damnatis socii maneant, nisi
 resipuerint et ad satisfactionem venerint. Quod est

(4) Tomeriense S. Pauli monasterium olim insigne
 ordinis S. Benedicti in diœcesi Narbonensi, in sedem
 episcopalem metropolis Narbonensis suffraganeam
 erectum fuit a Joanne xxii perseverantibus nihilo-
 minus in eo monachis, qui anno duntaxat 1615 sæ-
 culari toga a Paulo V donati sunt.

(5) S. Cucuphatis monasterium in pago Wallensi

factum v. Kalendas Januarii anno 1070 ab Incarna-
 tione Christi, anno x Philippi regis. Sig † num
 Bernardi comitis qui hanc largitionis scripturam
 scribere jussi in Rivopollentino capitulo coram om-
 nibus solito signo manibus propriis firmavi. † Wil-
 lelmus gratia Dei episcopus Ausonensis ecclesiæ fir-
 mavi. † Andreas (6) abbas S. Johannis firmavi. †
 Bernardus levita et canonicus firmavi, Heribaldus
 sedis Ausonæ canonicus firmavi, Willelmus primi-
 scripius firmavi. Sig † num Raymundi vicecomitis
 Cardonensis, sig † num Udalardi Bernardi, sig † num
 Petri Bernardi, sig † num Bernardi Wifredi de Por-
 cella, sig † num Pontii Blidgarii, sig † num Arnaldi
 Arnaldi, sig † num Petri Adalberti, sig † num Uda-
 lardi Gaufredi, sig † num Guillelmi Bernardi archi-
 diaconi de Guardia, sig † num Bernardi Raymundi
 fratris ejus, sig † num Bernardi Mironi. Bernardus
 monachus qui hanc largitionis scripturam scripsit.

exstruxerat Ludovicus Pius, quod a paganis eversum
 rex Lotharius restituit.

(6) Hic abbas Andreas suscripsit etiam anno 1056
 conventionibus initis inter Raimundum Berengarii
 comitem Barcinonensem, et Ermensindem comitis-
 sam aviam ejus.

ANNO DOMINI MLXXXV

SANCTUS ANASTASIUS

MONACHUS ET EREMITA.

VITA SANCTI ANASTASII

AUCTORE GALTERO.

(Apud MABILL. Acta SS. ord. S. Bened., sæculi VI, parte II, pag. 487, ex ms. codice ecclesiæ S. Martini
 Doydensis.)

ORSERVATIONES PRÆVIÆ.

1. Ignotum huc usque in fastis Benedictinis san- C
 ctum Anastasium hic proferimus, cujus Vitam Gal-
 terius, auctor nobis antea incognitus, sed ut ex
 ipsius Vitæ contextu patet gravis, haud multo post
 beati viri obitum, nisi fallor, conscripsit. Hanc vero
 Vitam debemus illustrissimo Ecclesiæ principi An-
 tonio Petro Bertier Rivensium antistiti, qui codicem
 ms. in quo ipsa habetur, ex ecclesia parœciali Sancti
 Martini Doydensis acceptum humanissime cum uno
 e nostris communicavit, quam ille statim exscriptam
 ad nos transmisit, Actis sanctorum ordinis nostri
 inserendam.

2. Haud expressit Vitæ auctor quis annus fuerit
 beato viro extremus, nec aliunde nobis suppetunt
 vetera instrumenta, ex quibus is nobis innoscat;
 quare investigandum est utrumne ex ejus vitæ cir-
 cumstantiis aliquid lucis in hac rerum ambage ha-
 bere possimus. Illæ nempe certis alligatæ temporibus
 ad determinandam reliquarum actionum seriem usui
 esse poterunt. Discimus itaque ex ipsa Vita beatum
 Anastasium circa sæculi hujus undecimi medium in
 monasterium Sancti Michaelis, in Periculo Maris
 dictum, secessisse, eo scilicet tempore quo abbas
 Simoniaca labe infectus, cujus nomen auctor reticuit,